

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Filosofie în limba maghiară
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teorie critică și studii multiculturale

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teorie critică în filosofia contemporană						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Olay Csaba						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect univ. dr. Szigeti Attila						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Ex.	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					36
Tutoriat					30
Examinări					8
Alte activități:					-
3.7 Total ore studiu individual		154 conv.			
3.8 Total ore pe semestru		42 fiz./ 198 conv.			
3.9 Numărul de credite		8			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1: Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: principii, valori, etici, modalități de gândire și practici</p> <p>C2: Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură</p> <p>C3: Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme</p>
Competențe transversale	<p>CT1: Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații - problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente</p> <p>CT2: Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Obiectivul general al cursului este prezentarea principalelor curente, autori, teme, probleme ale teoriei critice din filosofia secolului XX., respectiv cea contemporană: Școala de la Frankfurt și cele trei generații ale teoriei critice aparținând acestei tradiții, filosofia puterii și a biopoliticii în post-structuralism, respectiv autorii marcanți ai filosofiei critice socială și politice din gândirea franceză contemporană
7.2 Obiectivele specifice	Cursul oferă o introducere istorică – dar în același timp centrată pe probleme și reflectând pe relevanța socială-politică actuală – în conceptualizare, problemele și soluțiile propuse din teoria critică, respectiv filosofia critică socială și politică contemporană

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere generală	Prelegere	
Lukács: fenomenul reificării	Prelegere, analiză de text	
Adorno și Horkheimer: Dialectica luminilor	Prelegere, analiză de text	
Walter Benjamin: drept și violență; filosofia istoriei	Prelegere, analiză de text, dezbateri	
Adorno: dialectica negativă	Prelegere, analiză de text	
Habermas: schimbarea structurală a sferei publice; teoria acțiunii comunicative	Prelegere, analiză de text, dezbateri	
Honneth: teoria recunoașterii	Prelegere, analiză de text, dezbateri	
Benhabib: cosmopolitism juridic; Fraser: criza îngrijirii și critica capitalismului	Prelegere, dezbateri, proiecție	
Foucault 1: anatomia politică a corpului docil	Prelegere, proiecție	
Foucault 2: putere și biopolitică	Prelegere, analiză de text	

Agamben 1: viața nudă; starea de excepție; paradigma lagărului; etica mărturiei.	Prelegere, analiză de text, proiecție,	
Agamben 2: désouevrement, impotențialitate, putere destituantă.	Prelegere, analiză de text, dezbateri	
Badiou: ontologia matematică a evenimentului	Prelegere, analiză de text, dezbateri	
Rancière : „méésentente” și subiectivarea politică	Prelegere, analiză de text, dezbateri	

Bibliografie

Adorno, Th. W.: *Negative Dialectics*, London-New York, Routledge, 1973.
 Agamben, G.: *Homo Sacer: Sovereign Power and Bare Life*, Stanford University Press, 1998.
 Badiou, A.: *L'être et l'événement*, Paris, Seuil, 1988.
 Benhabib, S.: *The Rights of Others. Aliens, Residents, and Citizens*. Cambridge University Press, 2004.
 Benjamin, W.: *Angelus Novus*, Budapest, Magyar Helikon, 1980.
 Best, B., Bonefeld, W., O'Kane, C.: *The SAGE Handbook of Frankfurt School Critical Theory*, 3 volume set., SAGE, Los Angeles, 2018.
 Feenberg, A.: *The Philosophy of Praxis: Marx, Lukács and the Frankfurt School*, Verso, 2014.
 Foucault, M.: *Felügyelet és büntetés*, Gondolat, Budapest, 1990.
 Foucault, M.: *A szexualitás története I. A tudás akarása*, Atlantisz, Budapest, 1999.
 Fraser, N., Honneth, A.: *Redistribution or Recognition: A Political-Philosophical Exchange*, Verso, London-New York, 2003.
 Habermas, J.: *A kommunikatív cselekvés elmélete*, Gondolat, Budapest, 2011.
 Honneth, A.: *Elismerés és megvetés. Tanulmányok a kritikai társadalomelmélet köréből*, Jelenkor, Pécs, 1997.
 Horkheimer, M., Adorno, Th. W.: *A felvilágosodás dialektikája*, Atlantisz, Budapest, 2011.
 Lukács, Gy.: *Történelem és osztálytudat*, Magvető, Budapest, 1971.
 Rancière, J.: *La méésentente. Politique et philosophie*, Paris, Galilée, 1995.
 Rush, F.: *The Cambridge Companion to Critical Theory*, Cambridge University Press, Cambridge, 2004.
 Wiggershaus, R.: *The Frankfurt School. Its History, Theories, and Political Significance*, London and Cambridge, Polity and The MIT Press, 1994.

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Honneth 2010	Analiză de text	
Lukács, 1971, 320-359.	Analiză de text, problematizare	
Adorno-Horkheimer, 1990, 29-62.	Analiză de text	
Benjamin: „Az erőszak kritikája”; „A történelem fogalmáról”, in Benjamin, 1980, 25-57, 959-974.	Analiză de text, dezbateri	
Adorno, 1973, 135-207.	Analiză de text	
Habermas: „A cselekvésracionális aspektusai”, in: Habermas, 1994, 223-257.	Analiză de text, problematizare	
Honneth: „Elismerés és morális kötelesség”, in Honneth, 1997.	Analiză de text, dezbateri	
Benhabib, 2008. Fraser, 2018.	Analiză de text, dezbateri	
Foucault: „A panoptikusság”, in Foucault, 1990, 267-309;	Analiză de text, dezbateri	
Foucault: „A hatalom mikrofizikája” in Foucault, 2000, 307-331; „Az emberélet kioltásának joga és az élet feletti hatalom”, in Foucault, 1996, 135-162.	Analiză de text, dezbateri	
Agamben 1998, Bevezetés, I. 1., III. 7.	Analiză de text, dezbateri	
Agamben, 2016, 2019.	Analiză de text, dezbateri	
Badiou, 1997.	Analiză de text, problematizare	
Rancière, 2009.	Analiză de text, dezbateri	

Bibliografie secundară

- Agamben, G.: A tanú; A „muzulmán”. Részletek In uő: *Ami Auschwitzból marad. Az archívum és a tanú*, Kijárat Kiadó, Budapest, 2019. (<https://aszem.info/2019/01/giorgio-agamben-a-tanu/> / <https://aszem.info/2019/05/giorgio-agamben-a-muzulman/>)
- Agamben, G.: Az ellenőrző államtól a destituáló hatalom praxisáig. (<http://aszem.info/2016/03/giorgio-agamben-az-ellenorzo-allamtol-a-destitualo-hatalom-praxisaig/>)
- Badiou, A.: *Szent Pál. Az egyetemesség apostola*, Typotex, 1997.
- Benhabib, S.: „A jog ahhoz, hogy jogaink legyenek”: Hannah Arendt a nemzetállam ellentmondásairól. *Kellék – Filozófiai folyóirat*, 2008/35, 85–98.
- Foucault, M.: *Nyelv a végtelenhez*, Latin Betűk, Debrecen, 2000.
- Fraser, N.: Behind Marx’s Hidden Abode. For an Expanded Conception of Capitalism. In: *New Left Review*, 2014/86, 55–72.
- Fraser, N.: A tőke és a gondoskodás ellentmondásai, *Fordulat*, 2018/2, 88-108. (http://fordulat.net/pdf/24/FORDULAT24_A%20T%C5%90KE%20C3%89S%20A%20GONDOSKOD%C3%81S%20ELLENTMOND%C3%81SAI_FRASER.pdf)
- Habermas, J.: *Válogatott tanulmányok*, Atlantisz, Gondolat, Budapest, 1994.
- Honneth, A.: „Az ész társadalmi patológiája. A kritikai elmélet intellektuális örökségéhez”, *Fordulat*, 2010 ősz, 61-85. (http://fordulat.net/pdf/10/Fordulat10_Honneth_az_esz.pdf)
- Rancière, J. : *Eszétika és politika*, Műcsarnok, Budapest, 2009.
- Szigeti, A.: „Lukács és Debord: eldologiasodás és spektákulum”, In Rigán Lóránd és Ungvári Zrínyi Imre (szerk.): *Az értelem anyanyelvén. Magyar filozófusok a 20. és 21. században*, Komp-Press, Kolozsvár, 2016, 177–193. (https://www.academia.edu/35194925/Luk%C3%A1cs_%C3%A9s_Debord_eldologiasod%C3%A1s_%C3%A9s_spekt%C3%A1kulum)
- Szigeti, A.: „Homo Sacer és a tanúsítás etikája”, In Horváth Andor és Soós Amália (szerk.) *A bölcsesség koszorúja: írások Egyed Péter 60. születésnapjára*, Pro Philosophia Kiadó, Kolozsvár, 2014, 261–274. (https://www.academia.edu/19787551/A_Homo_Sacer_%C3%A9s_a_tan%C3%BAs%C3%ADt%C3%A1s_etik%C3%A1ja)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel MA în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs Prezența la curs: în format online	Înșușire cunoștințelor predate la curs Capacitatea de a opera în mod adecvat cu acestea	- examen oral la sfârșitul semestrului	70% din nota finală
10.5 Seminar Prezență fizică	Activitate seminar: participare activă la analiza de texte, debateri, etc. Înșușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice teoriei critice	- evaluarea se face atât pe parcursul semestrului – verificare orală – cât și în timpul examinării finale	30% din nota finală
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• Prezență la cursuri în proporție de 70%, prezență la seminarii• Participare activă la analiza de texte, debateri, etc.			

Data completării

29. 09. 2022.

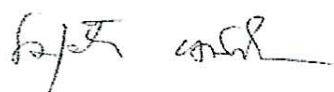
Semnătura titularului de curs

prof. univ. dr. Olay Csaba

Semnătura titularului de seminar

lect. dr. Szigeti Attila

Data avizării în departament

30. 09. 2022.

Semnătura directorului de departament

Demeter Márton Attila

